

**SCHRIFTELIJK ANTWOORD OP SCHRIFTELIJKE VRAAG BUITEN DE
RAADSZITTINGEN**

2023/062

Indiener : F. Creyelman

Datum indiening: 6 juli 2023

Vraag: Structurele aanpak van eenzaamheid

Coördinator: directie Samen Leven (Sociale Cohesie)

Antwoord college

Vraag 1:

Mechelen heeft deelgenomen aan het onderzoek van de Society and Ageing Research Lab (SARLab) van de VUB en heeft in 2021 de enquête ingevuld. De werkateliers die uit dit onderzoek volgen, worden opgevolgd. Het laatste vond plaats in februari. Het volgende werkatelier zal plaatsvinden in september, daar zal het onderzoek voorgesteld worden.

Vraag 2:

Een aanpak van eenzaamheid is een geheel van acties door meerdere diensten, die inspikken op diverse aspecten van eenzaamheid. Aangezien het risico op eenzaamheid samenhangt met je levensloop (gezondheid, burgerlijke staat, financiën, leeftijd, ...), je persoonlijkheid (sociale en emotionele vaardigheden) en de omgeving waarin je woont (en je tevredenheid daarover) is het belangrijk op deze verschillende aspecten in te zetten. De complexiteit van eenzaamheid vergt dus een diverse aanpak van verschillende diensten en organisaties, gericht op preventieve en directieve acties, op verschillende doelgroepen, zowel stadsbreed als in de wijken, buurten en dorpen. De stad kiest ervoor om in te zetten op positieve en inclusieve acties die bijdragen tot het verminderen van eenzaamheid. Specifiek voor 60-plussers gaan we aan de slag met de resultaten van het recente ouderenbehoefteonderzoek (* zie onderaan).

Inbedding in verschillende programma's:

- Sociale eenzaamheid aanpakken werkt door verbinding te creëren, netwerken te versterken, zorgen dat mensen zich bij een groep aangesloten voelen. Om mensen samen te brengen blijft de stad inzetten op een laagdrempelig aanbod van sport, cultuur, verenigingsleven, vrijwilligerswerk (via het vrijwilligerspunt), ... want dit heeft een gunstig effect op eenzaamheid.
- Daarnaast is het erg belangrijk om als stad te blijven inzetten op laagdrempelige ontmoetingsplaatsen. Daarom is het belangrijk de sociale cohesie en buurtnetwerken te versterken. De stad ondersteunt verschillende gemeenschapsvormende activiteiten om mensen samen te brengen en eenzaamheid te verminderen via o.a. de burendagen, vrijwilligerspunt, BEN's, gevelbanken, picknickbanken, pleinmakers,... Ook partnerorganisaties zorgen voor kans tot ontmoeting. We denken aan De Lage Drempel, De Keeting, Het Koraalhuis, de lokale dienstencentra, De Refuge, ouderenverenigingen, enz.
- Zorgzame Buurt. Dit project werkt rond drie pijlers. Eén daarvan zet ook in op het 'kleine ontmoeten'. Zo loopt er samen met straathoekwerk een traject in een wooncomplex in de buurt. Ook rond het ldc De Rooster vinden activiteiten plaats. Samen met partners wordt er rond mantelzorg gewerkt. Specifiek rond eenzaamheid wordt het traject 'Route naar vriendschap' hernomen. Ook de andere trajecten die lopen in samenwerking met zorgactoren uit de buurt en de eerstelijnszone kunnen hier op lange termijn betekenisvol in zijn. Buurtgerichte zorg zal steeds belangrijker worden in de toekomst.
- Rouw en verlies. Binnen deze werkgroep wordt een najaarsprogramma ontwikkeld, met onder meer een gespreksgroep voor personen met verlieservaring, in samenwerking met Contempo vzw. Daarnaast zal er ook een workshop zijn voor kinderen en een troostwandeling (en nog veel meer). Dit om het onderwerp bespreekbaar te maken en mensen ontmoetingskansen en nieuwe inzichten aan te bieden.
- 10-daagse van de Geestelijke Gezondheid. Van 1 tot 10 oktober is er in Vlaanderen de 10-daagse van de geestelijke gezondheid. Er worden veerkrachtversterkende activiteiten georganiseerd over heel Vlaanderen. Ook in de Stad Mechelen zal er een aanbod zijn, een overzicht zal te zien zijn op www.samenveerkrachtig.be Specifiek dit jaar zullen we werken aan bekendheid van waar je terecht kan voor rechtstreeks toegankelijke hulp voor mentale welzijn, zoals de psychologische zorg in de eerste lijn.
- Binnen de Mechelse Ouderenraad zorgen de Wegwijzers ervoor dat 60-plussers die recent alleen zijn komen staan of die net nieuw in de stad zijn, opgevangen worden. Enkele enthousiaste vrijwilligers zorgen voor de match tussen aanvragers en wegwijzers. Daarnaast organiseren ze regelmatig activiteiten waarop beide elkaar beter leren kennen.

- Ouderenverenigingen werken proactief om 60-plussers in hun buurt 'uit hun kot' te krijgen. Ze gaan aan huis en/of organiseren laagdrempelige activiteiten. Enkele onder hen hebben het 'Warm Welkom' -traject doorlopen waarin ze, onder begeleiding van Kwadraet, hun onthaal onder de loep namen. Deze verenigingen ontmoeten elkaar nu nog regelmatig om samen pijnpunten weg te werken (vb vervoer van personen naar activiteiten) en zo eenzaamheid in hun buurt te helpen opvangen.

De stad bundelde het aanbod en de dienstverlening met betrekking tot eenzaamheid en maakt het zichtbaar voor zowel burgers als voor doorverwijzers via de website: www.mechelen.be/eenzaamheid.

(* Resultaten uit het ouderenbehoefteonderzoek (2022):

Een welzijnsaspect dat we zeker moeten bespreken is eenzaamheid. Eenzaamheid wordt gemeten door de internationaal aanvaarde eenzaamheidsschaal van de Jong-Gierveld. De schaal bestaat uit 6 items die zowel de sociale als de emotionele aspecten van eenzaamheid meten. Opvallend is dat in deze schaal het woord eenzaamheid zelf niet gebruikt wordt, waardoor mogelijke sociaal wenselijke antwoorden beperkt worden.

	Mechelen_22	Mechelen_18	Vlaanderen	Centrumsteden
geen eenzaamheid	59,9%	57,2%	46,2%	46,1%
matige eenzaamheid	29,3%	34,9%	42,7%	43,8%
ernstige eenzaamheid	10,8%	7,8%	11,1%	10,1%

	mannen	vrouwen
geen eenzaamheid	64,7%	55,6%
matige eenzaamheid	23,7%	34,1%
ernstige eenzaamheid	11,6%	10,3%

	60-69j	70-79j	80+
geen eenzaamheid	64,4%	58,1%	53,6%
matige eenzaamheid	26,8%	30,1%	36,2%
ernstige eenzaamheid	8,8%	11,8%	10,1%

Mechelen, 17 juli 2023

Opricht burgemeester wd.
van 03.01.2022, in toepassing
van artikel 280 decreet lokaal bestuur

Erik Laga
Algemeen directeur

R. Rabau Nkandu
schepen